

Vergaderjaar 2025–2026

32 637

Bedrijfslevenbeleid

Nr. 717

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 november 2025

Op 14 oktober 2025 informeerde ik uw Kamer¹ over het ingrijpen bij het bedrijf Nexperia Holding BV en Nexperia B.V. (Nexperia groep) op grond van de Wet beschikbaarheid goederen (Wbg). Deze ingreep was noodzakelijk vanwege specifieke handelingen van de CEO van de Nexperia groep, die gericht waren op onder meer de verplaatsing van productiemiddelen, geld en kennis naar een buitenlandse entiteit van de CEO buiten de Nexperia groep om. Dit handelen vormde een direct risico voor de kennispositie, productie in de toeleveringsketen en daarmee de leveringszekerheid van microchips aan de Europese industrie en voor bestaande wederzijdse afhankelijkheden. Om die reden was ik genooddaakt en heb ik besloten om in te grijpen op basis van de Wbg.

Met deze brief ga ik dieper in op de inzet van het bevelschrift onder de Wbg, de door de bestuurders gestarte enquêteprocedure bij de Ondernemingskamer (OK) en de stand van zaken rondom Nexperia. Tevens schets ik een beeld van de internationale en Europese reactie op het bevelschrift en de OK procedure. En bericht ik u over de laatste ontwikkelingen binnen het bedrijf, evenals de lopende constructieve gesprekken met de Chinese overheid in het kader van het herstel van de chiptoeleveringsketen en het vinden van een duurzame oplossing en licht ik toe welke maatregelen in dat kader worden genomen.

Voordat ik dieper inga op de hierboven genoemde onderwerpen, merk ik op dat het beeld de afgelopen weken voortdurend in ontwikkeling is geweest. Ik acht het van belang de Kamer zo goed mogelijk op de hoogte te houden. Tegelijkertijd zijn veel ontwikkelingen vertrouwelijk van aard, waardoor ik uw Kamer niet in alle gevallen openbaar kan informeren. Ik ben daarom graag bereid om uw Kamer middels een vertrouwelijke technische briefing te informeren. Indien gewenst kan dit, gezien de snel opvolgende ontwikkelingen, ook op regelmatige basis.

¹ Kamerstuk 32 637, nr. 713.

Leveringszekerheid semiconductorsector

Nexperia is producent van chips voor o.a. de automotive, consumenten-elektronica en telecommunicatie en kent een complexe toeleveringsketen onderverdeeld naar twee hoofdfasen:

- i. «Front-end productie»: dit is het proces waarbij siliciumwafers worden vervaardigd. Deze productie vindt grotendeels plaats in de Europese fabrieken van Nexperia, voornamelijk in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Deze worden vervolgens naar Azië verscheept voor de volgende fase in het productieproces.
- ii. «Back-end productie»: in deze fase worden de siliciumwafers in afzonderlijke chips gesneden, verpakt en getest, zodat ze klaar zijn voor gebruik. Deze activiteiten vinden met name plaats in de faciliteiten van Nexperia in China, Maleisië en de Filipijnen.

Deze processen kunnen niet zonder elkaar bestaan. Zo kan de back-end productie in Azië niet draaien zonder aanvoer van de front-end siliciumwafers uit Europa, en andersom worden klanten bediend met de eindproducten die uit deze wafers worden vervaardigd. Nexperia is de laatste producent met productiecapaciteit in Europa voor zogenaamde «legacy» chips.²

Zonder ingrijpen was de Europese «front-end productie» van het bedrijf, als gevolg van het handelen van de CEO, op korte termijn uit Europa verdwenen. Daarmee zou de laatste kennis, kunde en capaciteit van Nexperia uit Europa zijn verdwenen en dit zou daarmee ten koste zijn gegaan van de weerbaarheid van de Nederlandse en Europese economie. Aangezien een aanzienlijk deel van de Europese industrie afhankelijk is van Nexperia-chips, had zo'n ontwikkeling Nederland en Europa in een kwetsbare positie gebracht. Het behoud van deze wederzijdse afhankelijkheid is namelijk van belang voor een hogere leveringszekerheid.

Het bevelschrift op basis van de Wet Beschikbaarheid Goederen

Op 30 september 2025 heb ik een bevel afgegeven op basis van de Wbg. Zoals aan uw Kamer gemeld, is deze maatregel genomen vanwege dreigende negatieve gevolgen voor de leveringszekerheid van legacy chips aan Europa.

Deze dreiging was direct te koppelen aan het handelen door de nadien geschorste CEO Xuezheng Zhang, tegen het belang van het bedrijf, van de aandeelhouders, Nederlandse en Europese economische veiligheid. Het ging hierbij om de oneigenlijke verplaatsing van productiemiddelen, geld, technologie en kennis (waaronder intellectuele eigendomsrechten) naar een buitenlandse entiteit. Die entiteit staat onder de zeggenschap en is grotendeels in het bezit van de CEO maar maakt geen onderdeel uit van de Nexperia groep. Ook waren er plannen om de Europese productie- en onderzoekslocaties te sluiten of sterk in belang te doen afnemen, wanneer de overdracht van kennis en middelen ver genoeg gevorderd zou zijn. Mijn ingrijpen was erop gericht verplaatsing ten aanzien van de productiemiddelen van de Nexperia groep te voorkomen door veranderingen ten aanzien van de productiemiddelen onder mijn toezicht te plaatsen. Het bevelschrift voorziet hierin, waarbij het belangrijk is te benadrukken dat het bevelschrift van toepassing is op de Nexperia groep. Dat betekent dat

² Legacy chips is een informele verzamelterm voor relatief eenvoudige chips. De term wordt veelal gebruikt om allerlei soorten chips aan te duiden die bijvoorbeeld basisfuncties vervullen, relatief weinig rekenkracht hebben en doorgaans gemaakt worden met «verouderde» productieprocessen. Dit contrasteert met bijvoorbeeld AI- of smartphonechips die juist geproduceerd worden op basis van de meest geavanceerde productieprocessen en veel krachtiger en complexer zijn.

het niet gericht is op de persoon van de CEO zelf of andere individuele werknemers binnen het bedrijf, maar naar aanleiding van de effecten van het handelen van de CEO. Het bevelschrift is nadrukkelijk geen overname of overname van controle van het bedrijf, maar stelt de staat in een rol als «toezichthouder» om beslissingen die in het nadeel van de publieke belangen zijn, te kunnen beoordelen en waar nodig tegen te houden. Berichten dat Nederland de «controle of macht» over Nexperia over zou hebben genomen zijn dan ook onjuist.

Op basis van het bevelschrift kunnen beslissingen tegengehouden worden indien deze (potentieel) schadelijk zijn voor de productiecapaciteit, kennispositie of continuïteit van het bedrijf. Wat het bevelschrift niet doet, is het in de weg staan van het reguliere productieproces van Nexperia. Het bevelschrift is zo ontworpen dat de reguliere productie in alle fabrieken wereldwijd en dat alle export door Nexperia gewoon doorgang kan en zelfs moet vinden.

Zodra het besluit tot afgeven van het bevel genomen was, is er intensief contact geweest met de meest betrokken Europese partners om hen volledig te informeren over de zorgelijke aanwijzingen, de inhoud van het bevel en wijze waarop toezicht gehouden zal worden op tenuitvoerlegging van de voorschriften. Uit deze gesprekken bleek en blijkt brede steun voor mijn ingrijpen om leveringszekerheid in de toekomst in Europa te waarborgen, ondanks de zorgen die er op korte termijn zijn naar aanleiding van de effecten van de verstoringen van leveringen uit China.

De enquêteprocedure van de Ondernemingskamer

De dag na het afgeven van het bevelschrift, op 1 oktober 2025, hebben enkele bestuurders van de onderneming het initiatief genomen om een enquêteprocedure te starten bij de Ondernemingskamer (OK) van het Gerechtshof Amsterdam. Ingegeven door het daarvoor uitgevaardigde bevelschrift, heeft de Nederlandse Staat zich gevoegd als belanghebbende bij deze zaak om een toelichting te geven over het bevel en de publieke belangen die in het geding waren. Ook de ondernemingsraad van Nexperia heeft zich als belanghebbende in deze procedure gemengd.

De OK heeft op basis van het verzoekschrift van de verzoekers, de informatie die door deze bestuurders werd verstrekt, de informatie die door de belanghebbenden in hun verweerschriften is aangedragen en hetgeen ter zitting is gewisseld door alle partijen, voorlopige maatregelen getroffen. Deze maatregelen zijn getroffen, omdat naar het voorlopige oordeel van de Ondernemingskamer gegronde redenen aanwezig zijn om te twijfelen aan een juist beleid en een juiste gang van zaken bij Nexperia. Het gaat dan om het handelen van de CEO in de vorm van belangenverstrengeling en zelfverrijking, het in gevaar brengen van de financiën van de Nexperia groep en het op onjuiste wijze willen ontslaan van werknemers (o.a. bij de Europese R&D afdelingen) en medebestuurders.

Deze voorlopige maatregelen betreffen de schorsing van de CEO in functie als bestuurder, het aanstellen van een niet-uitvoerend bestuurder met doorslaggevende stem en de plaatsing van alle aandelen minus één aandeel onder beheer van een door de OK aangewezen beheerder. Deze procedure en de daaruit voortvloeiende voorlopige maatregelen staan juridisch geheel los van het bevelschrift op grond van de Wbg en behoren tot de reguliere praktijk van de OK in het kader van een enquêteprocedure.

De volgende stap in deze procedure bestaat eruit dat de OK een formeel onderzoek (enquête) zal instellen. De verwachting is dat het onderzoek enige tijd in beslag kan nemen. De OK zal een onderzoeker aanstellen om

de gang van zaken bij de onderneming te onderzoeken en daarover zal deze een rapport opstellen. Op basis van dit rapport kan de OK formeel vaststellen of er wel of niet sprake is geweest van wanbeleid. Als wanbeleid wordt vastgesteld, kan de rechtbank definitieve maatregelen opleggen, zoals het ontslag van bestuursleden en de nietigverklaring van bepaalde bedrijfsbesluiten.

Gedurende de onderzoeksperiode blijven de interim-bestuurders, de door de OK aangestelde niet-uitvoerend bestuurder met doorslaggevende stem alsmede de beheerder van de aandelen het bedrijf leiden in het belang van de vennootschappen Nexperia Holding B.V. en Nexperia B.V.

Internationale en Europese reactie op de bovenstaande ontwikkelingen

Op 4 oktober 2025 legde de Chinese overheid een specifiek op Nexperia gerichte exportcontrolemaatregel op. Voor het kabinet, alsook voor Europese partners, geldt dat exportcontrolemaatregelen een non-proliferatie-instrument zijn dat zo nauwkeurig mogelijk voor dat doel dient te worden ingezet. Het is dan ook onwenselijk als exportcontrolemaatregelen opgelegd worden zonder duidelijke veiligheidsgronden.

China heeft aan Nederland medegedeeld dat de maatregel ziet op de Chinese vestigingen van Nexperia. Onder deze maatregel zijn leveringen door de Chinese vestigingen van Nexperia aan klanten vergunningplichtig. Onzekerheid over dit vergunningsproces en lange doorlooptijden hebben geleid tot tekorten aan chips bij klanten van Nexperia en heeft bij sommige bedrijven geleid tot het stilvallen van hun productieprocessen.

De Europese Commissie en verschillende individuele Europese en internationale partners delen ook onze zorgen over bovengenoemde effecten op de korte en lange termijn. Vanzelfsprekend trek ik nauw met hen en andere EU-lidstaten op. De afgelopen weken zijn er bijna dagelijks gesprekken gevoerd op verschillende niveaus en met mijn directe collega's over deze casus. Ik overleg intensief met deze landen.

Met steun van de Europese Commissie en Europese en internationale partners voor onze inzet, vinden er constructieve gesprekken plaats met de Chinese autoriteiten om gezamenlijk tot een duurzame oplossing te komen die voor beide zijden acceptabel is, onder andere vanwege de grote impact op de Europese en Chinese industrie. In deze gesprekken schets ik steeds de reden van het inzetten van het bevelschrift en licht ik de procedure bij de OK toe waarbij ik ook de onafhankelijkheid van nationale juridische procedures benadruk. Een belangrijke doelstelling in de gesprekken met de Chinese autoriteiten is de hervatting van de export vanuit China om zodoende de verstoring van de waardeketens te kunnen verlichten. Op moment van schrijven is er voorzichtig optimisme naar aanleiding van een aantal berichten dat er weer Nexperia-chips geleverd worden.

Huidige situatie Nexperia en contact met bedrijfsleven

Nexperia ondervindt momenteel hinder in haar productieproces in China. De *back-end* productie in Maleisië en de Filipijnen loopt en levert wel als gewoonlijk. We staan vanzelfsprekend continue in nauw contact met Nexperia om verstoring van de waardeketens zoveel mogelijk te beperken. Het bedrijf werkt momenteel aan verschillende oplossingen om zijn klanten zoveel mogelijk te kunnen blijven bedienen. We staan ook in nauw contact met het (internationale) bedrijfsleven over de ontstane situatie rondom Nexperia.

Constructieve dialoog

De afgelopen tijd heeft Nederland zowel met China als de VS gesprekken over oplossingsrichtingen gevoerd. Op 1 november jl. is door de VS en China naar buiten gebracht dat er afspraken zijn gemaakt rond het hervatten van de export van chips van Nexperia uit China. Volgens de berichtgeving hierover, die door ons doorlopend wordt geverifieerd, wordt hiervoor een proces ingericht waar bedrijven een verzoek kunnen indienen voor een uitzondering op de Chinese exportcontrolemaatregel op Nexperia chips.

Het is in het belang van zowel China als Nederland, Europa, VS en economieën wereldwijd om hier gezamenlijk uit te komen. Mijn voornaamste prioriteit is dan ook, in samenwerking met China, het weer op gang brengen van deze toeleveringsketens om daarmee de meest acute zorgen van het bedrijfsleven weg te nemen maar ook op lange termijn behoud van leveringszekerheid voor Europese industrie, waar mijn ingreep in de eerste plaats om te doen is.

Opschorting bevel

Zoals hiervoor uiteengezet, was mijn bevel erop gericht om de verplaatsing door de CEO van cruciale bedrijfsprocessen uit Nederland en Europa tegen te gaan en te voorkomen dat de leveringszekerheid op die manier in gevaar zou komen. Het beschermen van deze publieke belangen, ook op lange termijn, is nog steeds even belangrijk, actueel en relevant.

Het is mij gebleken dat de Chinese autoriteiten op dit moment daadwerkelijk toestemming lijken te verlenen aan bedrijven uit Europese en andere landen voor de export van Nexperia-chips. Hiermee is een belangrijke stap gezet. Tevens maken de diplomatieke gesprekken die de Nederlandse autoriteiten voeren met China, in coördinatie met onze Europese partners en de Europese Commissie, duidelijk dat het aan de goede voortgang van de diplomatieke gesprekken over een langetermijnoplossing, met inachtneming van de bescherming van de Nederlandse en Europese publieke belangen, zal bijdragen als ik overga tot een opschorting van het bevel.

Tegen de achtergrond van de door de OK getroffen voorzieningen en vanuit het vertrouwen dat China de huidige lijn blijft voortzetten, daadwerkelijk exportvergunningen zal blijven afgeven voor alle (Europese) bedrijven en alle landen, en deze vergunningen in de praktijk worden gevolgd door leveringen aan de (Europese) afnemers, zie ik ruimte voor een opschorting van het bevel. Daarbij is verder relevant dat de Nexperia-groep thans geen tekenen meer vertoont van voortzetting van het gedrag dat de aanleiding vormde voor mijn bevel, noch van een intentie daartoe. Ik heb er vertrouwen in dat de goede gesprekken met de Nexperia-groep ook tijdens een opschorting voort zullen duren en daarmee dat de relevante publieke belangen geen onaanvaardbare risico's zullen lopen. De door de Ondernemingskamer getroffen voorlopige maatregelen sterken mij in dit vertrouwen voor de duur van het bestaan van deze voorlopige maatregelen.

Wel blijft een informatieplicht gelden: de onderneming dient mij te informeren over verplaatsingen van productiemiddelen en kennis tussen de faciliteiten van de onderneming.

Tot slot

Ik zet mij samen met partners maximaal in om de waardeketen weer normaal te laten functioneren en toe te werken naar een duurzame oplossing, op zowel de korte als lange termijn. In dat kader zijn deze week ambtelijke gesprekken gevoerd in China. Afgesproken is dat deze constructieve dialoog met de Chinese overheid de komende tijd voortgezet wordt. Ik zal uw Kamer over de relevante ontwikkelingen blijvend informeren.

De Minister van Economische Zaken,
V.P.G. Karremans